

HYVINKÄÄ *h*

Hyvinkään opiskeluhuoltosuunnitelma 2023–2025

Sisällys

1	Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista	5
2	Toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi	6
2.1	Oppilaiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset	6
2.2	Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat	7
2.3	Poissaolot (perusopetus).....	7
2.4	Tupakkatuotteiden (tupakka, sähkösavuke, nuuska) ja muiden päihteiden (alkoholi, huumeet) käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen.....	8
3	Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)	8
3.1	Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin	9
3.2	Monialainen asiantuntijaryhmä	9
3.3	Opiskeluhoitokertomus	10
3.4	Opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimien tai opetuksen osallistumisen epäämisen yhteydessä (perusopetus).....	10
3.5	Opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet (ml. suostumuksen hankkiminen) koulussa	10
3.6	Opiskelijan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet	10
4	Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa.....	11
4.1	Opiskelijoiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen	11
4.2	Oppilaitoksen opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä	12
4.3	Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä	12
4.4	Yhteistyö muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, perheneuvola, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi.....	12
4.5	Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille	13
5	Suunnitelmat opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma	13

HYVINKÄÄN OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA 2023-2025

Johdanto

Tässä suunnitelmassa käytetään kaikkia koulutusasteita (esi- ja perusopetus ja lukio) koskien käsitteitä opiskelija, rehtori, oppilaitos, koulutuksen järjestäjä ja opiskeluhoito.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013, Oppilashuoltolaki) mukaan opiskeluhoito toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue (Keusote) tekee yhdessä alueensa koulutuksen järjestäjien kanssa alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa. Koulutuksen järjestäjän laatii opiskeluhoillon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman sisältää opiskeluhoillon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoillon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

Oppilashuoltolain 3–4 § mukaan

- Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.
- Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon.
- Opiskeluhoitoon sisältyvät perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen järjestäjän ja lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 99 §:n 1 momentissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän päättämä opiskeluhoito sekä opiskeluhoillon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut.

Yhteisöllinen opiskeluhoito

- Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.
- Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista.

Alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä

- Alueen koulutuksen järjestäjien ja Keusoten edustajat
- Valmistelelee alueellisen opiskeluhoollon suunnitelman
- Seuraa suunnitelman ja yhteistyön toteutumista
- Käsittelee opiskeluhoollon yhteistyökysymyksiä

Hyvinkään opiskeluhoollon ohjausryhmä

- Oppimisen tuen erityisasiantuntija (pj.) varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija, lukion rehtori, nuorisopäällikkö, Keusoten edustajat
- Laatii Hyvinkään opiskeluhoollon suunnitelman
- Suunnittelee, kehittää, ohjaa ja arvioi Hyvinkään opiskeluhoollon

Oppilaitoksen yhteisöllinen opiskeluhoollon ryhmä

- rehtorin johtama hyvinvointiryhmä, jossa oppilaitoksen ja opiskeluhoollon työntekijöitä, opiskelijoiden ja huoltajien sekä yhteistyötahojen edustus tarpeen mukaan. henkilökuntaa

Monialainen asiantuntijaryhmä

- Kootaan opiskelijan ja huoltajan kanssa henkilöitä, jotka ovat tarpeellisia asian hoitamiseksi
- suunnittelee ja toteuttaa oikea-aikaista tukea
- Kirjaukset opiskeluhoollon rekisteriin

Opiskeluhoollon kuraattorin, psykologin ja terveydenhoitajan asiakkuus

- Toteuttaa oikea-aikaista tukea
- Kirjaukset asiakasrekisteriin

1 Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista

Opiskeluhoitohenkilöstö

- Opiskeluhoitopalvelujen henkilöstöön kuuluvat Keski-Uudellamaalla lain mukaisesti koulukuraattorit ja koulupsykologit sekä koulu- ja opiskeluterveydenhoitajat ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkärit.
- Yhteistyötä tehdään opetuksen ja koulutuksen järjestäjien kasvatus- ja opetushenkilöstön kanssa sekä muun kouluissa ja oppilaitoksissa toimivan opetukseen sitomattoman henkilöstön kanssa

Henkilöstömitoitus

- Kouluterveydenhuollossa tulee olla yksi kokopäiväinen ja ympärivuotinen terveydenhoitaja 600 oppilasta kohti.
- Kokopäiväistä ja ympärivuotista koululääkäriä kohti tulee olla korkeintaan 2100 oppilasta. Osa-aikaisesti kouluterveydenhuoltotyötä tekevällä lääkärillä tulee olla yksi työpäivä viikossa 500 oppilasta kohti.
- Opiskeluterveydenhuolto edellyttää toisella asteella yhden kokopäiväisen terveydenhoitajan 570 opiskelijaa kohti.
- Opiskeluterveydenhuolto edellyttää toisella asteella yhden kokopäiväisen lääkärin 1 800 opiskelijaa kohti.
- Psykologi- ja kuraattoripalveluita järjestettäessä saa yhtä kuraattoria kohden olla enintään 670 opiskelijaa ja yhtä psykologia kohden enintään 780 opiskelijaa. Mittoitus on laskennallinen hyvinvointialuetasolla.

Hyvinkäällä oppilaitosten opiskeluhoitoryhmät käyttävät opiskelijamäärän lisäksi kokonaistarpeen arvion pohjana kouluterveyskyselyn ja muiden lasten ja nuorten hyvinvointia kuvaavia seurantatietoja sekä tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrää.

Hyvinkään oppilaitosten henkilötöyvuosina ilmoitetut arviot opiskeluhoollon kokonaistarpeesta kerätään opiskeluhoitosuunnitelman liitteenä olevaan taulukkoon ja niitä hyödynnetään yhteistyöneuvotteluissa Keusoten opiskeluhoitopalvelujen kanssa.

Keusoten opiskeluhoitopalveluista ilmoitetaan Hyvinkään oppilaitosten käytössä olevat opiskeluterveydenhuollon sekä kuraattori- ja psykologipalvelujen resurssit henkilötöyvuosittain opiskeluhoitosuunnitelman liitteenä olevaan taulukkoon.

2 Toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

2.1 Oppilaiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Lakisääteisten tarkastusten lisäksi oppilaitos- ja esiopetusympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta arvioidaan päivittäisessä toiminnassa ja mahdolliset havainnot sekä vanhempien ja oppilaiden antama palaute käsitellään yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä.

Terveydensuojelun valvontasuunnitelman mukainen tarkastustiheys määräytyy tehdyn tarkastuksen ja riskinarvioinnin perusteella. Riskinarviointi perustuu Valviran valvontaohjeistoon. Mikäli riskinarvioinnin perusteella kohteen tarkastustiheys on normaali, laskennallinen tarkastustiheys on kolmen vuoden välein. Tarkastuksessa selvitetään mm. mahdollisia terveysvaaroja tai –haittoja, tilojen hygieenisyyttä ja puhdistettavuutta sekä pintojen kuntoa että tilojen fysikaalisia, kemiallisia ja biologisia olosuhdetekijöitä. Tarkastettaviin kohteisiin kuuluvat koulujen ulkoympäristö ja koulurakennus. Terveystarkastaja kutsuu koolle tarkastukseen osallistuvan ryhmän ja laatii raportin tehdystä tarkastuksesta.

Työterveyshuolto tekee omalta osaltaan työpaikkakäynnin viiden vuoden välein. Tällöin näkökulmana on henkilöstön työterveyden ja – turvallisuuden edistäminen: ilmapiiri, johtaminen sekä koulutyön järjestäminen. Henkilöstön työhyvinvointia kartoitetaan myös erilaisin kyselyin työterveyshuollon toimesta.

4- ja 5-luokkalaisille, 8- ja 9-luokkalaisille sekä lukion ensimmäisen ja toisen vuoden opiskelijoille tehdään kouluterveyskysely. Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä käsittelee kyselyiden tulokset erillisten ohjeiden mukaisesti. Koulukohtaisia tuloksia esitellään vanhempainillassa.

Oppilaiden yksilöllistä hyvinvointia seurataan terveystarkastuksissa sekä kuraattorin tai psykologin vastaanotolla. Tarvittaessa oppilaan tukemiseksi kootaan monialainen asiantuntijaryhmä.

Oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista ja siihen liittyvistä havainnoista keskustellaan säännöllisesti yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä ja mahdollisiin havaittuihin muutoksiin puututaan.

2.2 Yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Yhteisöllinen opiskeluhoolto kuuluu kaikille oppilaitoksessa työskenteleville. Opiskelijoita tuetaan ensisijaisesti yhteisössä. Oppilaitoksen opiskeluhooltoryhmän tehtävänä on yhteisöllisen hyvinvoinnin kehittäminen, koordinointi ja seuranta. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä ei käsittele yksittäisten opiskelijoiden asioita.

Rehtori tai apulaisrehtori johtaa opiskeluhooltoja ja opiskeluhooltoryhmää. Opiskeluhooltoryhmään kuuluu rehtorin lisäksi yleensä opiskeluhoollon kuraattori ja psykologi, terveydenhoitaja, kouluvalmentaja ja laaja-alaisia erityisopettajia. Ryhmässä voi olla myös muita jäseniä, esimerkiksi nuorisotyöntekijä. Kokouksiin kutsutaan opiskelijoiden ja hooltajien edustajia sekä yhteistyötahojen edustajia asian ja toiminnan kannalta järkevällä tavalla.

Opiskeluhooltoryhmä suunnittelee vuosikellon avulla lukuvuoden toimintansa hyödyntäen hyvinvoinnin mittareiden tuloksia.

Opiskeluhooltoryhmän tärkeimpiä tehtäviä ovat mm.

- Lukuvuoden aikataulu, kirjaaminen lukuvuosisuunnitelmaan
- Opiskeluhoollosta tiedottaminen oppilaille, hooltajille ja henkilökunnalle
- Kyselyjen toteuttaminen
- Oppimisympäristön kehittäminen: ryhmätykset, tunne- ja vuorovaikutustaidot, työrauhan tukeminen
- Toimintamallien (poissaoloihin puuttumisen, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän ehkäisy) noudattaminen, perehdytys, tiedottaminen ja arviointi
- Koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittäminen ja seuranta
- Opiskeluhoollon suunnitteluun ja arviointiin tarvittavan tiedon kokoaminen ja hyödyntäminen, esim. kouluterveyskyselyt, luokkien ilmapiirikyselyt
- Lakisääteisten hyvinvointiin liittyvien suunnitelmien laatiminen
- Oppilaitoksen hyvinvointiin liittyviin kyselyihin vastaaminen

2.3 Poissaolot (perusopetus)

Poissaolojen puuttumisen painopiste on koululäsnäolon tukemisessa, varhaisessa puuttumisessa ja hooltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä. Poissaolojen ehkäisyssä tavoitteena on vahvistaa toimintakulttuuria, jolla edistetään osallisuutta ja kouluun kiinnittymistä tukevia ratkaisuja. Poissaolokäytännöt käydään lukuvuoden alussa läpi oppilaiden ja hooltajien kanssa. Opettaja merkitsee Wilmaan oppilaan myöhästymiset ja poissaolot samana päivänä. Poissaolot jaetaan luvallisiin ja luvattomiin poissaoloihin. Luvallisia poissaoloja ovat terveydellisiin syihin liittyvät poissaolot sekä hooltajan etukäteen

anomat poissaolot. Muut poissaolot ovat luvattomia. Tarkemmat ohjeet on kuvattu Toimenpiteet oppilaan poissaolotilanteissa -oppaassa. Poissaoloja seurataan kouluittain sekä kunta- ja aluetasoisesti neljä kertaa lukuvuodessa.

2.4 Tupakkatuotteiden (tupakka, sähkösavuke, nuuska) ja muiden päihteiden (alkoholi, huumeet) käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö on oppilaitoksissa kielletty. Päihteiden käytön ehkäiseminen oppilaitoksissa painottuu asennekasvatukseen ja päihdetietouden lisäämiseen. Terveydellisiä ja muita haittatekijöitä käydään läpi opiskelijan ikätason mukaisesti usean eri oppiaineen tunneilla, erityisesti terveystiedossa. Yhteistyötahojen kanssa järjestetään Päihdekupla -valistustilaisuus 5. ja 8. luokanoppilaille. Terveystarkastuksissa ja -tapaamisissa päihteet otetaan puheeksi ikätasoisesti. Erityisesti laajoissa terveystarkastuksissa ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella luokalla vanhempien ja yläkouluiässä nuoren päihteiden käytöstä keskustellaan. Perusopetuksessa päihteettömyyden edistämistyö suunnataan myös vanhempiin. Vanhempia tuetaan kasvatustyössä ja rajojen asettamisessa. Epäiltäessä alaikäisellä nikotiinituotteiden ja päihteiden käyttöä tai hallussapitoa, asiaan puututaan niistä tehtyjen toimintamallien mukaisesti.

3 Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan

- Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan ikäryhmällä tarkoitettuja neuvolapalveluja /koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea.
- Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Opiskelijan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Hyvinkään kaupunki myöntää Keusoten pyynnöstä Wilma-järjestelmän käyttöoikeudet opiskeluhoollon psykologeille, kuraattoreille ja terveydenhoitajille opiskeluhoitoon liittyvien

tehtävien hoitamiseksi. Työntekijällä on oikeus käsitellä vain oman asiakkaansa tietoja. Luovutuksen jälkeen hyvinvointialue vastaa tietojen lainmukaisesta käsittelystä.

3.1 Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin

Kaikkiin oppilaitoksiin on nimetty opiskeluhoollon terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi ja koululääkäri. Opetuksen järjestäjä ja oppilaitokset vastaavat siitä, että opiskelijoilla, huoltajilla ja henkilökunnalla on tieto oppilaitoksen opiskeluhoitopalveluista, ajantasaisista yhteystiedoista ja yhteydenoton käytänteistä. Keusoten opiskeluhoitopalvelut huolehtii tietojen toimittamisesta Hyvinkään kaupungille tietojen muuttuessa. Jos oppilaitoksen työntekijä arvioi, että opiskelija tarvitsee opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi opiskeluhoollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä säädetyssä määräajassa. Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto yhteydenotosta opiskeluhoollon työntekijään, jollei toisin säädetä.

Opiskelija tai huoltaja voi ottaa yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin ja kuraattoriin soittamalla, lähettämällä Wilma-viestin tai sähköpostin tai tulemalla käymään työntekijän luona. Kouluterveydenhuolto kutsuu opiskelijat vuosittain terveydenhoitajan vastaanotolle joko laajaan terveystarkastukseen tai määräaikaistarkastukseen. Oppilaat voivat myös itse hakeutua terveydenhoitajan vastaanotolle terveyteen liittyvissä asioissa koulukohtaisesti sovittuina aikoina.

3.2 Monialainen asiantuntijaryhmä

Opettajien tulee ottaa huolensa opiskelijasta esille mahdollisimman varhain opiskelijan, huoltajien ja opiskeluhoitohenkilöstön kanssa. Yksittäisen opiskelijan asiaa käsitellään monialaisessa asiantuntijaryhmässä, joka on koottu yhdessä opiskelijan ja huoltajien kanssa. Monialaisen asiantuntijaryhmän se toimija, jolla huoli on. Tämä voi olla joko opetushenkilöstöön kuuluva tai opiskeluhoollon toimija. Ryhmän koollekutsuja voi konsultoida tarvittaessa rehtoria ja/tai opiskeluhoollon toimijoita ennen asiantuntijaryhmän kokoamista mm. ryhmän kokoonpanosta. Ryhmän puheenjohtajana toimii pääsääntöisesti ryhmän koollekutsuja. Vaihtoehtoisesti ryhmä valitsee kokouksen alussa keskuudestaan kokouksen puheenjohtajan. Tehtävää ei voida määritellä aina saman ammattiryhmän tehtäväksi.

3.3 Opiskeluhoitokertomus

Ryhmä valitsee keskuudestaan opiskeluhoitokertomuksen kirjaajan. Kirjaaja voi vaihtua eri kokouksessa. Tehtävää ei voida määrittellä aina saman ammattiryhmän tehtäväksi. Kukin työntekijä kirjaa oman työskentelynsä tiedot tapaamisten välillä, jotta toiset voivat seurata tilannetta. Opiskeluhoitokertomukset laaditaan Wilma -tietojärjestelmässä monialaisen asiantuntijan ryhmän tapaamisen aikana. Varhaiskasvatuksen järjestämässä esiopetuksessa opiskeluhoitokertomukset tallennetaan paperisena.

3.4 Opiskeluhoillon järjestäminen kurinpitotoimien tai opetuksen osallistumisen epäämisen yhteydessä (perusopetus)

Ennen kasvatuskeskustelua opettaja voi konsultoida opiskeluhoitohenkilöstöä. Oppilaalle, jolta on evätty opetus jäljellä olevan koulupäivän ajaksi, annettu kirjallinen varoitus tai erotettu määräajaksi, tarjotaan mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin kanssa. Mikäli toimija ei ole paikalla kyseisessä yksikössä, voidaan työntekijää tavoitella myös puhelimitse. Opiskeluhoillon toimija osallistuu kutsuttaessa oppilaan tuen suunnitteluun epäämisen ajaksi sekä opetukseen palaamisen tukemiseksi. Opiskeluhoitopalvelujen vastaanottaminen on oppilaalle vapaaehtoista. Kurinpitotoimien ja opetuksen osallistumisen epäämisen yhteydessä noudatetaan yksilökohtaisen opiskeluhoillon käytänteitä.

3.5 Opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet (ml. suostumuksen hankkiminen) koulussa

Opettajan tulee toimittaa arvionsa hyvissä ajoin terveydenhoitajalle. Tätä ennen hän on hyväksyttänyt sen oppilaalla ja hoitajilla, jotka ovat allekirjoituksellaan hyväksyneet arvion. Terveydenhoitaja antaa luokkayhteenvedon tiedoksi opettajalle. Luokkayhteenvedot käsitellään yhteisöllisessä hyvinvointiryhmässä.

3.6 Opiskelijan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Huoltajien velvollisuus on kertoa lapsen opettajalle ja ohjaajalle lapsen sairauksista ja niiden hoidosta. Lapsen sairaus voi vaatia erityistoimenpiteitä ja erityisjärjestelyistä on sovittava

lapsikohtaisesti. Jos lapsella on vakava tai pitkäaikainen sairaus, koululla järjestetään kokoontuminen, jossa sovitaan lapsen lääkehoidon yksityiskohdista ja tehdään "Lapsen lääkehoidon suunnitelma". Lapsen lääkehoidon suunnitelmaan merkitään lapsen lääkehoidon suunnitelmasta vastaava työntekijä, joka huolehtii suunnitelman päivittämisestä ja suunnitelman toteuttamisesta arjessa yhteistyössä koulun muun henkilöstön kanssa. Rehtori vastaa lääkehoitosuunnitelman juurruttamisesta oman yksikkönsä toimintaan sekä siitä, että yksikössä on käytettävissä riittävä tieto ja asiantuntemus sekä pistoshoidon luvan omaavia työntekijöitä. Hän huolehtii, että tietoja lääkehoidosta käsitellään ammatillisesti ja salassapitovelvollisuutta noudattaen. Rehtori vastaa lapsen kasvatuksen ja opetuksen järjestämisen kannalta oleellisen tiedon siirtämisen organisoimisesta. Jokaisen aikuisen velvollisuus on auttaa, jos lapselle koulussa tulee hätätilanne, kuten epilepsia-kohtaus, insuliinishokki tai vakava allerginen reaktio.

Erityisruokavalioiden suunnittelu ja toteutus tapahtuu keittiöissä. Jos lapsi tarvitsee terveydellistä syistä perusruoasta poikkeavan ruoan, on hänen toimitettava toimintakauden alussa lääkärintodistus erityisruokavaliosta tarpeesta. Kuvaus keittiölle erityisruokavaliosta tehdään erilliselle lomakkeelle, joka toimitetaan keittiöhenkilökunnalle.

4 Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opetussuunnitelman mukaan opiskeluhoito on kaikkien yhteisössä työskentelevien ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Opiskelijoiden, huoltajien, henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhoollon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhoollon keskeistä. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja erityisesti opetuksen järjestäjän ja hyvinvointialueen yhteistyötä.

4.1 Opiskelijoiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen

Tämän suunnitelman laatimisesta on vastannut opiskeluhoollon ohjausryhmä. Opetushallitus on määritellyt tarkasti suunnitelman sisällön opetussuunnitelman perusteissa. Muut tahot ovat osallistuneet laadintaan kommentoimalla luonnosversioita. Tarkempi yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelu ja toteutus tapahtuu opiskelijoiden ja huoltajien osalta

oppilaitoksissa. Oppilaitoksen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä asettaa tavoitteet oppilaitoksen hyvinvointityölle. Tavoitteet ja toimenpiteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.

Oppilaitoksen vanhempainyhdistys voi osallistua yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnitteluun ja toteuttamiseen. Rehtori ja opettajat huolehtivat suunnitelmallisesta ja riittävästä tiedottamisesta koteihin. Opiskeluhoitoryhmä tekee yhteistyötä oppilaskunnan kanssa luokkakohtaisesti ja oppilaskunnan hallituksen kanssa oppilaitostasoisesti.

4.2 Oppilaitoksen opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Oppilaitoksen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä vastaa henkilöstön perehdyttämisestä ja arvioi henkilöstön lisäkoulutustarvetta yhteisölliseen työhön liittyen. Oppilaitokset ilmoittavat opiskeluhoollon ohjausryhmälle mahdolliset koulutustarpeet ja -tarpeet.

4.3 Opiskeluhoollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Opiskeluhoollon henkilöstö osallistuu pedagogisten asiakirjojen moniammatilliseen käsittelyyn. Opiskeluhoollon psykologi, kuraattori ja terveydenhoitaja tarjoaa opiskelijalle pyydettyä tukea ja apua sekä ohjaa opiskelijan tarvittaessa oppilaitoksen ulkopuolisen tuen piiriin hänen yksilöllisen tarpeensa mukaisesti

Opettajien lisäksi opiskeluhoollon toimijat kertovat opiskelijoille joustavasta perusopetuksesta ja auttavat opiskelijaa ja huoltajaa hakemuksen laadinnassa. Opiskeluhoollon toimijat osallistuvat hakemusten käsittelyyn ja haastattelupalaveriin oppimisen tuen erityisasiantuntijan johdolla yhdessä yläkoulujen rehtoreiden kanssa. Opiskelijan siirtyessä joustavaan perusopetukseen hänellä mahdollisesti ollut opiskeluhoollon kuraattorin tai psykologin asiakkuus jatkuu saman työntekijän kanssa.

4.4 Yhteistyö muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, perheneuvola, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi

Yhteistyön tarkoituksena oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden kanssa on opiskelijoiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen. Hyvinvointia tukevia tahoja kutsutaan tarvittaessa oppilaitoksen yhteisölliseen hyvinvointityöhön. Nuorisotoimi järjestää yhdessä kouluvalmentajien kanssa yläkouluilla ja lukiossa After School -toimintaa. Keusoten lasten ja

nuorten palvelutarpeen arvioinnin perheohjaajat osallistuvat pyydettyinä monialaisiin asiantuntijaryhmiin (Messii-toimintamalli).

Yhteistyötahot voivat tarvittaessa osallistua yksittäisen opiskelijan asian käsittelyyn opiskelijan ja huoltajan suostumuksella. Opiskelijoilla, huoltajilla ja jokaisella toimijalla tulee olla selkeä kuva siitä, miten ja kenen kanssa opiskelijan asioita edistetään. Yksittäistä opiskelijaa koskevassa opiskeluhuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

4.5 Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Opiskeluhuoltosuunnitelma on nähtävillä Hyvinkään verkkosivuilla. Oppilaitoskohtaisista tavoitteista, toimintatavoista ja työskentelystä tiedotetaan henkilökuntaa, opiskelijoita ja huoltajia lukuvuoden alussa. Yhteistyötahot saavat asiasta tiedon yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä.

Opiskeluhuollon toimijat tiedottavat omasta tehtävänkuvastaan, saavutettavuudestaan ja yhteystiedoistaan opiskelijoille, huoltajille, opetushenkilöstölle sekä tarvittaville yhteistyötahoille. Opetuksen järjestäjä huolehtii opiskeluhuollon toimijoiden ajantasaisista yhteystiedoista kotisivuilla. Keusote huolehtii tiedoista kotisivuillaan.

5 Suunnitelmat opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus. Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Oppilaan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Hyvinkäällä on kaikille oppilaitoksille yhteiset ohjeet opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Kiusaamisen vastaisessa toiminnassa tärkeää on koulujen myönteisen, yhteisöllisen ilmapiirin kehittäminen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen, ryhmyttäminen ja opetushenkilöstön ja opiskeluhuollon yhteistyö. Tarkemmista toimenpiteistä sovitaan lukuvuosittain oppilaitoksen yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä.

Hyvinkäällä on kaikille oppilaitoksille yhteiset ohjeet toimintatavoista äkillisissä kriiseissä sekä uhka- ja vaaratilanteissa. Jokaisessa oppilaitoksessa päivitetään lukuvuoden alussa kriisisuunnitelman kohdat, jotka koskevat kyseistä oppilaitosta. Suunnitelma käydään lukuvuoden alussa läpi oppilaiden henkilökunnan kanssa. Suunnitelma on henkilökunnan käytössä sähköisenä sekä paperiversiona.